

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. — Претплата се полаже у Београду код Уредништва „Скопљанска улица број 9.“ а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. — Цена је листу на годину 20 динара, на по године 10 динара. За иностранство на годину 30 динара. За писаре при начелствима, практиканте у опште, општинске писаре оних општина које су већ претплаћене и за жандарме, у пола цене, по ови морају непосредно слати претплату уредништву. Поједини бројеви не продају се. — Рукописи не враћају се. — Писма само плаћена примају се. — Огласи примају се по погодби и то, месечно, тромесечно, полугодишње и годишње.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

„Српске Новине“ од 11. Октобра тек. год. у своме ванредном 225. броју доносе овај највиши указ :

МИ

А Л Е К С А Н Д А Р I

по милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

Уважавајући оставке, које су Нам поднели:
Председник Нашег Министарског Савета и Наш министар иностраних дела, г. Ђорђе С. Симић;
Наш министар војни, ђенерал г. Јован Мишковић;
Наш министар грађевина, г. Петар Велимировић;
Наш министар финансија, г. Др. Мих. В. Вујић;
Наш министар унутрашњих дела, г. Мих. Кр. Ђорђевић;
Наш министар просвете и црквених послова, г. Андра Николић;

Наш министар народне привреде, г. Љубомир Клерић, и
Наш министар правде, г. Др. Милован Ђ. Миловновић,
разрешавамо их од досадашњих дужности и стављамо их на расположење;

а постављамо:

за Председника Нашег Министарског Савета и Нашег министра иностраних дела, г. Др. Владана Ђорђевића, Нашег изванредног посланика и опуномоћеног министра на Двору Његовог Царског Величанства Султана;

за Нашег министра финансија, г. Стевана Д. Поповића, министра на расположењу;

за Нашег министра народне привреде, г. Симу Лозанића, министра на расположењу;

за Нашег министра просвете и црквених послова, г. Андру Ђорђевића, професора Велике Школе;

за Нашег министра унутрашњих дела, г. Јеврема Андоновића, члана Државног Савета;

за Нашег министра правде, г. Косту Н. Христића, Нашег изванредног посланика и опуномоћеног министра на Двору Његовог Величанства Краља Румунског;

за Нашег министра грађевина, ђенералштабног пуковника г. Јована Атанацковића, помоћника и вршиоца дужности начелника Нашег главног ђенералштаба, задржавајући му чин и ранг у војсци;

за Нашег министра војног, ђенералштабног пуковника г. Драгомира Вучковића, команданта дринске дивизијске области.

Председник Нашег Министарског Савета, Наш министар иностраних дела, нека изврши овај указ.

11. Октобра 1897. год.

у Београду.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

Председник Министарског Савета,
министар иностраних дела,

Др. Владан Ђорђевић С. Р.

ТАСИНА ПИСМА

(ПРОДУЖЕЊЕ)

У Берлину, Јула . . . .

Поред осталог овде обраћају особиту пажњу на оне квартире за *grosh*. . . То су тако зване — *Penpen*. У таквим локалима ноћива само сиротиња и онај последњи сталеж великоварошког друштва. Али, међу њима могу се врло често наћи и окорели лопови и злочинци. У таквим становима страх је од гада и трулежи. Када се посетиоци које ноћи намноже, онда спавају један преко другога, а више пута дремају седећи, јер места немају. У оваке станове полиција берлинска често улази и велику масу „гостију“ собом одводи.

Тако исто под строгим су надзором оне каване и гостионице, у којима се скупљају и баве сумњива лица. У такве каване долазе вигиланти, полицијски агенти, пазе на све, купе вести о кривичним догађајима, па то после достављају криминалној полицији. Интересно је гледати, како се полиција креће после на ова места. Потеру води члан. Са њим иду 5—6 агента и по 10—15 жандарма. Све се држи у тајности, јер и лопови имају своје „агенте“, који опет пазе на кретање полиције. Пре него почну преглед и претрес сумњивога локала, начине распоред, и, дошав на место, сваки заузима своју позицију. У кавану улазе агенти и заузимају положаје тако, да су им леђа осигурана, како их ко од злочинаца не би изненада напао. У кавани се то више пута примети. Окорели лопови дадну друштву знак, да се чувају. Један по један стане се онда примицати вратима, али дотле је члан већ дао знак, и жандарми су посели све изласке. На поље нико не може. Члан онда улази у кавану и командује публици „сви мирно.“ По том залази од једног до другог и уверава се о сваком госту: ко је какав. Наравно, ту вигиланти означају: ко је опасан или не. Али да то не би пало у очи „поштованој публици“, онда се унапред овако уговори: да вигилант сваком опасном лицу стане с десне стране. Кога дакле опазе до вигиланта с *леве стране*, тај је лопов, и онда га агенти одмах хватају. Али сваки се лопов не предаје лако, и онда настаја гуљва. Полете столице, столови, чаше, више пута хладно и ватрено оружје. Лопови се реше на одбрану. Чим се пре тога што примети, члан звизне звиждаљком. На тај глас улази жандармерија. И она чини своје. Оваке „рације“, како они зову, више пута заврше се крвљу. Нисам један пут гледао коликој се опасности органи полицијски излажу. После једне оваке битке видео сам једнога жандарма свог крвавог: по лицу био је сав

изубијан, у десну руку ножем ударен, у ногу повређен, а још одело на њему сво поцепано, као да су га пси хватали...

Тако исто овде обрађају строги надзор и на оне мале *зајмодавце*, који сиротињи дају паре с добрим интересом на зајам. У њих обично лопови залажу покрадене ствари. Нарочито сребрно посуђе и драгоцености. Оваки зајмодавци дају багателу, а добијају за њу грдне вредности. Тако је, ту скоро, један брилијантски прстен од 3000 марака био заложен за — 30 марака. Оваки зајмодавци морају водити књиге полицијом прописане. У њу бележе сваку ствар и тачно име онога, који ју је донео. После се ово често и изненада контролише.

После, велики је надзор и над каванама и јавним локалима. Полиција одређује рок, докле која кавана може бити отворена. Интересна је овака наредба: кога позове полицијски орган, кафеџија или његов заступник, да изађе из каване, па не хтедне, тај да се казни са 20 марака; а кафеџија опет, који је дозволио, да му гост у кавани остане и после прописнога рока, да се казни до 80 марака, или 14 дана затвора... Каванско је доба од 4 сахата у јутру до 11 сахата у вече. Наравно не односи се ово на све локале. У *Кроловој башти*, код *Бауера* и т. д. може се и осванути. Знају то већ Срби, који су се овде бавили.

Практична је наредба и за *селење*. У Берлину се кираџија може селити: 1. Јануара, 1. Априла, 1. Јула и 1. Октобра. Разуме се, ако није друкче уговорено. Само време селења овако је одређено: ако је кираџија држао мали стан (највише 2 собе) онда се има иселити за један дан. Ако му је средњи стан (3 до 4 собе) онда се има иселити другог дана до подне. За веће станове да се исели трећег дана до подне. — После кираџије могу задржати: они, који су држали 3 собе, једну собу за смештај својих ствари; они, који су држали више соба, онда 2 собе у тој цељи...

Практична је наредба за кола. Сва су кола у Берлину пописана и нумерисана. Шта више прописан је и размер њихов. Не смеју бити шира од 6 ни дужа, заједно с рудом, од 26 стопа. Морају имати седиште узвишено, да кочијаш далеко испред кола може видети. Ноћу морају бити осветљена. Коњи болесни не смеју се за вучу употребити. Говеда никако. Амови морају бити од кајиша. Коњи морају бити зауздани, на жвале, никако на улару. Прикачивање кола за кола не сме бити. Товар на колима не сме бити шири од 2½ ни виши од 3·7 метара, рачунећи од земље. Тежина кола са товаром не сме прећи 5000 кила... Кола, на којима је товар дужи од 5½ метара не смеју у варош улазити од 11 пре до 8 сахата у вече. Теретна кола не смеју пролазити главним него само споредним улицама, Претоваривање кола на улици забрањено је. Кома би се кола скрхала на улици, одмах се подвргава казни. Забрањено је ићи поред кола. Кочијаш мора седети на свом седишту. Нити смеју спавати, пијани бити и у опште дизгине из руку испуштати. Ако би хтео кочијаш кола зауставити, у другу улицу навити, или у опште својим колима други правац дати, онда бичем мора дати знак оним другим колима, што иду за њим. Тако исто морају се узајамно упозорити, када један поред другог пролазе. Сама кола, без кочијаша, не смеју остати на улици. Плашљиви и немирни коњи не смеју се презати. Млекарска и баштованска кола не смеју се после 10 сахата по улицама виђати. Празна кола обилазе товарна. Ако су једвака по терету, онда једна другима остављају пола пута. Царском екипажу поштанским, војним колима, пратњама, литијама, ватрогасцима мора се свакада оставити потпун и слободан пролаз. Ако је тесан пролаз, онда сва кола морају стати и чекати, док они не прођу. Кола, која зврче и праве ларму, не смеју се касом терати, него морају ићи ходом, полако. —

Сетно сам се оних наших таљигаша и рабација по београдским улицама, па за то сам ове прописе овде нарочито истакао.

Тако исто скрећем пажњу и на ове, за нас потребне, прописе. Овде је забрањено свако, па и најмање закрчавање улица. Улице морају бити са свим слободне. А ко би хтео на улици материјал за своју кућу стоварити, скеле намештати, снег пред кућу износити и т. д. мора за то тражити и добити одобрење полицијске власти. Цепање и тестерисање дрва на улици забрањено је. Излагање трговачких сандука и јеспана пред дућаном забрањено је. Продавање и растурање улазница за забаве, позоришта и т. д. на улици забрањено је. Товарење и истоваривање на улици може бити само онде, где нема никакве авлије. Играње лопти, бацање снега, пуцање из пуцаљки по улицама и јавним местима кажњиво је. Тако исто и ваљање буради, сандука, точкова и т. д. Врета, прозори, капци на кућама морају бити тако удешени и постављени да не сметају мимопролазећима... Када је зими поледица, онда газде морају испред својих кућа, тротоаре пепелом, песком и тако чим посипати, да се свет не клизи. Ово морају чинити од 7 сахата у јутру, па до 10 сахата у вече... Тако исто казни се: бијење и мучење животиња. Казна је до 40 марака. Овај пропис у нас би се морао што пре поопштити, јер треба сићи и и гледати оно страховито бијење и мување на оној узбрдици идући „Националу“ или на ономе брегу „Тоскине чесме“. Што ту пати стока, то је ужас. Па после оно бестидно псовање: Бога, Христа и т. д. И све то наш жандар и гледа и чује. Па онда у Београду се не може проћи од паса. У сред Кнез Михаилове улице тера се читав чопор паса за каквом кучком. И дечаци и девојчице, изишав из школе, стају и гледају такве појаве. Позорник на то не обраћа пажње, он шета окрућен и гледа само, да му не прође који потпоручић а да га не поздраве. Овде је пуштање паса на улици са свим забрањено. Који госа хоће, да му пас буде пријатељ, води га собом на кајишу. И то у обичне дане. Иначе на светковинама и парадама — то је забрањено...

И има још пуно оваких наредба и забрана, које би за наше прилике биле потребне. Оно, истина, има неких прописа и у нашем казненом закону; али, или све није предвиђено, или су казне мале, да их се нико не боји. До душе, овде је и поступак бржи, простији. Овде је доста пола табака, а у нас док се казни један фијакериста са пет динара, напишу два писара десет табака, ... Али и о овоме више другом приликом.

Него, да ја завршим ова моја писма. Бојим се да нисам већ досадио читаоцима. Ствар се отегла више него сам мислио. Па опет, многа питања, на раду у берлинској полицији, нисам ни додирнуо. Материјала има и сувише. Али не може све да прими и подмири један недељни лист. Него ако буде здравља, биће о даљем говора у засебној књизи.

Али једно да не заборавим. Да кажем што је главно. Управо што је за нас особито важно, и нашој полицији најнужније. То је **истина** и **тачност**. То у свима пословима руководи све амо јевропске полиције. **Истина** и **пре свега само истина**...

— *Истинити и тачни рапорти главна су ствар. Они су душа нашим пословима. На то ми нарочито учимо и васпитавамо наше органе* — рекао ми је једном приликом инспектор.

То као да ми је навлаш помињао, када сам разгледао рубрику о лицима, која су за велеиздаје осуђивана. О њима се води нарочити списак. А што о њима стоји забележено, то је најтачније испитано и све само на истини основано. У кривицама овога рода ради се врло обазриво, јер не желе, да се име Величанства сваки час у дискусији увлачи. Владалац је

неприкосновен. Али баш зато строго је забрањено, да се што на његов рачун измисли и коме што натура или подмете. Полиција, веле, не сме ни лагати ни подметати. Сва њена радња мора бити чиста као сунце. Немачки писац, *Т. Ферстман*, у принципима полиц. права, на једноме месту казује: полиц. јски чиновници морају бити мудри као змије, а безазлени као голубови.

Ја ово нарочито истичем за нас. На сваки начин ове напомене на месту су овде — јер *протекција* није учинила нигде више штете, колико у Србији; јер у Србији *истини* се даје најмање гостољубља; јер је *лаж, обмана, клевета*, у нас ухватила дубока корена... Или зар ове особине наше интелигенције не истичу сваки дан све партије у својим новинама. *Лажна администрација и пропале финансије сарањују Србију*...

Српска полиција, доиста, има много грехова. То је пуна истина. Она за осамдесет година нашега државнога живота, није била у стању да искорени *хајдучију*, али је знала и умела: да сваке године избаци по стотину завера, велеиздаја и пуно којекаквих подвала. Она је била немоћна да ухвати једнога разбојника Солдатовића, Јосовца и т. д., који су читаве ратове са државом водили, али није презала, да осумњичи као „опасног“ и једнога Јована Бошковића, Илијћа и многе друге наше одличне књижевнике и песнике.... И шта је још тако поштених и мирних људи у Србији оклеветано и *горе* омражено, а све само у цели: да се добије маснија плата, или прикачи што већи орден!!...

Него, ваљда, још има наде. Свет иде напред. Старих навика и подвала нестаће. Још година, две, три, па ће се морати приступити реформама наше администрације. Србија не сме даље презати од „хајдука“ и бити страшило за мирне становнике и поштене путнике; нити ће се у њој дуго моћи одржати министри, који живе само о „заверама“, „велеиздајама“ и другима томе сличним подвалама... Истина и рад биће мерило за све. Али, за те дане нека се спреми правничка омладина. Нека само учи, нека се чвршћа у карактеру, да се после не постиди.

То јој је мој поздрав, праштајући се са берлинском полицијом, у којој сам на сваком кораку видео само научне људе и одличне карактере.....

ИСТРАГА

VI

О крађи.

Слободно се може рећи, да у низу кривица понајглавнију улогу играју крађе. и да иследне власти, са том граном кривице, понајвише посла имају. И баш зато нам је и намера, да се о њој овде подуже позабавимо и наше иследнике упозоримо на ове појединости и околности, на које они при ислеђивању крађа ваља добро да пазе, како би се у појединим датим случајевима лакше и позитивније управљали и на тај начин до правог и тачног резултата доћи могли.

С тога ћемо пре свега узети у разматрање све оно, шта се обично пре крађе збива и шта све лопови претходно за извршење какве крађе по највише припремају, те ћемо на тај начин доћи до врло важних и корисних података.

Прва припрема за извршење какве крађе јесте:

1. Претходно разматрање и ухођење.

Као год што се за сваког човека, који непозват у нечију кућу уђе, не може рећи да је он баш ту дошао да нешто промотри, исто се тако може узети и обратно; јер врло често бива, да се у нечијој кући појави неко, као: просјак, хром, слеп (и ако види), уплакано дете које о нужди својих родитеља прича, покућар који своје услуге нуди, трговачки путник, који разну

робу препоручује и т. д. — и ако у самој ствари ништа друго не траже, до да у дотичној кући нешто виде и расмотре. Такова разматрања бивају у разним правцима. Прво и обично разматрају одаје, да ли су у опште по своје положају, суседству, сигурности врата и прозора згодни за извршење какве крађе. Осим тога, како се у њих улази и излази; колико је је лица потребно, па да се дело може извршити и колико њих ваља изнутра, а колико с поља да стражаре. Нарочиту пажњу обраћају на затворе врата и прозора и ако је могуће и на сџм кључ. Вешт крадљивац знаде, једним летимичним погледом, не само да оцени доброту браве по кључу, него он може да запамти и величину, ширину и облик кључа тако, да у своје време при самом извршавању крађе понесе собом само неколико калауза, па за тили часак и без икакве ларме, браву лепо отвори, а при том је ни у колико не поквари.

Таким индивидуама је понајглавније, али и по најтеже, да испиткају какви лични односи постоје у дотичној кући и то, како споља тако и у самој кући. Они обично гледају да разберу, колико има укућана, колико послуге, да ли ови у кући и где ноћивају, када долазе кући, кад лежу, кад устају, да ли имају тврд сан, да ли у вече што пију, да ли су наоружани и т. д. Да би се ово што боље и лакше докучити могло, долазе њих више из таког друштва ради разматрања и то сваки за се (један не долази, апсолутно никада, по два пута); осим тога потруде се, да из какве крчме посматрају ко и кад у дотичну кућу улази и излази и кад се свећа пали и гаси. Између осталог бива и то, да се неки упозна са којим од слугу или служавком из те куће, те на тај начин лакше дознаје за оно, што му је за његов посао потребно.

Осим наведенога такве се индивидуе труде да на разне и препреде начине дознаду, да ли су домаћин, његова породица и остали укућани уредни; да ли они своју имовину добро затварају; да ли су чуварни или раскошни, да ли су страшљиви или не. Поред тога распитују, е да ли се домаћин коцка, да ли домаћинца има с киме љубавне односе, да ли им се ћерка, ако је имају, радо кинђури, да ли им син радо новац троши, да ли куварица или покућар имају какве љубавне односе, када домаћин своја примања добија и да ли од тога што жени својој даје, колико ова на име кућевног трошка добија, колико својој деци депараса даје и т. д.

Све напред побројане околности веома су за иследника важне и он ваља при ислеђивању какве крађе и на то да обрати своју нарочиту пажњу, јер му оне понекад могу бити од неоцењиве вредности.

Деси ли се каква повећа крађа, то ваља иследник пре свега да саслуша оштећенога а и друге особе, које могу а и знају да потврде, да је крађа и у чему (стварима, новцу) извршена, и да оно што је украђено још није нађено. За овим ваља све оно што је украђено тачно описати, тај опис и количину покрађе ваља званично објавити (онако, како се већ практикује) и најзад, о томе известити и све полиц. јске власти с препируком „за што живље трагање“. А како крадљивац није за собом оставио своју посетницу, шта ваља онда у погледу тога предузети? Иследникова дужност у томе није само та, да констатује да је крађа извршена и шта је украђено, као и онај напред поменути рад, но је његова дужност, да и ако кривац још није познат, утврди све околности и доказе које би противу њега постојали као да је већ ухваћен и њему спроведен. Потруди ли се, дакле, иследник, да све што је потребно учини, он ће тиме доказати да му служба његова на срцу лежи, а тиме, разуме се, показаће и степен своје интелигенције.

Кад иследник саслуша оштећенога и његове укућане, он онда треба брижљиво и пажљиво да испита и све па и најмање околности, које су могле стајати у вези са крадљивцем и његовом припремом за извршење крађе. Он треба пре свега да дозна, да ли је какво сумњиво лице тамо долазило, кад и у које време, шта је распитивало, колико се дуго бавило, на шта је највише своју пажњу обраћало, одакле је морало доћи и куда проћи, и одакле је могло да издаље посматра на кретање укућана. Па како се врло често дешава да укућани, који су по извршењу крађе узети на испит, не могу да се сете, е да ли је какво сумњиво лице и кад у кућу долазило, то ваља иследник да им ставља овака питања: да ли је скоро у кућу долазио какав просјак, путник, комисионар или какво друго непознато лице; за тим да испита личне односе домаћинове,

његове породице и послуге. У томе бива до душе и тугаљивих ствари, али оне се ипак морају све потанко испитати само да би се до тачнијег резултата о крађи доћи могло. Иследник не треба никада да се у томе устручава да ставља и најделикатнија питања, јер се знаде да сваки пред иследником хоће све да каже што иначе не би казао, особито када стече убеђење, да иследник својски ради на томе, да ствар људски извиди и дозна како је крађа извршена и ко ју је извршио.

Деси ли се да се на основу таквих питања, — за шта наравно треба и много времена и вештине, — наиђе на извесан број особа, које врло лако, или бар по околностима могу да стоје у вези са извршеним делом, онда ваља ове одвојити од оних, који су са свим несумњиви и засебно а одвојено их испитивати, а поред тога узети и на протокол ставити и њихов лични опис.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК

Образац за вођење кривичних истрага.

(НАСТАВАК)

Рађено 27. Априла 1897. год. у канцеларији ср. Н . . . .

Кривичан испит

Исидора Дулића из Оглађеника, на кога је пала сумња, да је извршио опасну крађу Петру Марићу онд.

Дело из § 223. крив. зак.

Испит је почет у 10 сахати пре подне у присуству подписатих грађана.

I

Опште питање:

I

Зовем се Исидор Дулић, родом из Оглађеника, имам 23 године, нежењен, по занимању земљоделац, неосуђиван, писмен.

II

Знаш ли за што се на одговор узимаш?

II

Не знам.

III

Ти се оптужујеш, да си ноћу, између 25. и 26. тек. мес., обио катанац на подруму Петра Марића из твога села, па за тим удешеним кључем отворио врата на подруму и ушао унутра те крађу извршио. Позиваш се, да кажеш праву истину, јер ће ти признање служити на олакшицу, а непризнање на терет твоје кривице.

III

Није ми о томе ништа познато.

IV

Кад велиш да ти није ништа познато, онда кажи, где си био ноћу између 25. и 26. тек. мес.?

IV

Био сам код своје куће у селу.

V

Шта си тамо радио?

V

Седео сам са стрицом својим Станојлом; вечерали смо, разговарали, па смо онда легли да спавамо.

VI

Јеси ли те ноћи где год из куће излазио?

VI

Само један пут поради „нужде“ и то у авлију. Даље од куће нисам нигде излазио.

VII

Сећај се добро. Можда си ипак био доле у селу — близу куће Петрове?

(NB. Код овога питања окривљени је побледео. Усне су му грчевито заиграле. Био је збуњен).

VII

Нисам.

VIII

Ти Исидоре лажеш да ниси те ноћи био у селу и да ниси био близу куће Петрове. Слушај шта кажу сведоци Станко Окановић и Миљко Бојичић (прочитан им њихов испит под Бр. 1531 и 1532). Шта велиш на ово?

VIII

Сведоци лажу да су ме те ноћи видели пред кућом Петровом. Ја сам тада спавао у својој кући, т. ј. у кући мога стрица Станојла.

IX

Па за што би сведоци лагали да су те видели пред кућом Петровом?

IX

Лажу за то, што сам с њима у завади. Станко ме мрзи што сам гласао за Јанка Палића да буде председник наше општине, а против њега. Миљко ме мрзи опет за то, што сам га тужио за једно посечено дрво.

X

Имаш ли још што год да наведеш у своју одбрану?

X

Немам ништа до то, да се испита мој стриц Станојло како сам те ноћи код куће ноћио и да никуда из куће нисам излазио.

XI

Ако будеш осуђен, од куда мислиш трошкове платити?

XI

Немам од свога имања нигде ништа, па не могу ни платити.

XII

Јеси ли писмен?

XII

Писмен сам. Испит ми је прочитан и све је записато што сам казао.

Исидор Дулић

Пред нама без примедбе

Тривун Жарковић.

Мијаило Иванић.

Оверава иследник

Начелник ср.

Илија Марковић.

Деловођа, писар

Славко Шајковић.

Бр. 8532

Решење.

Испитати одмах Станојла на кога се окривљени у одбрану своју позвао.

27. Априла 1897. год.

Н . . . .

Начелник срески

Илија Марковић.

Рађено 28. Априла 1897. год. у канцеларији ср. Н . . . .

Испит сведока

На које се окривљени Исидор у своју одбрану позвао. Почет у 9 сахати пре подне у присуству подписатих грађана.

I

Опште питање:

I

Зовем се Станојло Дулић, стар 56 год., родом из Оглађеника, ожењен, имам двоје деце, неосуђиван. Окривљени Исидор синовац ми је.

II

На стварно питање каза:

II

Мој синовац заиста је био са мном у вече између 25. и 26. тек. мес. у мојој кући. По вечери рече ми да ће отићи на разговор до свога побратима Николе Мрачића. Кад је он отишао, ја сам легао да спавам. У које је доба дошао, не знам. Само кад сам устао, он је био у своме кревету.

III

Да ли си приметио у твојој кући какве ствари, које теби не припадају, а које је без сумње Исидор те ноћи донео?

III

Ништа нисам приметио сем једног парчета воштане свеће, које је лежало баш до кревета Исидорова. Од куд је ова свећица, не знам, јер колико се сећам, нисам је тада у кући имао.

IV

Је ли после тебе и Исидор устао?

IV

Јесте.

V

Како је тада изгледао? Је ли био збуњен, узнемирен, у опште, да ли ти је тада необичан изгледао?

V

Ваља се клети, па треба истину казати. Нисам приметио да је био збуњен, јал узнемирен. Онако, изгледао ми је обичан. Само би к'о рекао, да је био нешто ужурбан, јер вели има нека прешна посла, па је одмах, чим се обукао, некуда отишао. Где је био, нисам га питао, јер сам се око свога посла замајао.

Ето то је све што знам по овоме, а на све ово и заклећу се.

Дангубе не тражим. Писати не знам.

+ Станојло Дулић

Подписао га Трифун Жарковић.

Пред нама без примедбе:

Трифун Жарковић.

Мојсило Иванић.

Оверава иследник,

Начел. срески

Илија Марковић.

Деловођа, писар

Славко Шајковић.

Бр. 8533.

Решење:

На основу § 73. крив. судског поступка извршити одмах претрес над окрив. Исидором, па што се при њему буде нашло, ставити у записник.

28. Априла 1897. год.

Н. . . .

Иследник,

Начел. срески

Илија Марковић.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

НИКОЛА — МЛАДЕН — ЈОЦА БАРОШЕВИЋ.

Које му је право име — не зна се. Увек га је казао друкчије. Последњи је пут прошао кроз руке нашег члана савског одељка, г. Андре Петровића. који му је показао пут тамо, одакле се и довукао у Србију. И лопов је, и варалица, и коцкар, и све... Час је на једном, час на другом месту. Воле непрестане промене али радо хоће своје операције да врши овде код нас. Од свију вароши у унутрашњости Србије највише му се допада Ниш, па за то кад год дође овамо он оде и тамо. Сliku му доносимо у цељи, да му спречимо даље посете. Један случај, из његовог млађег живота, доносимо по Тасиним белешкама: „Целату или лекару.“ Ево шта вели г. Таса:

Још у детињству остао је без родитеља, и не сећа их се много. Само зна, да му је отац пио... Има главу велику. Блесан је. Лењ. Тром. Једва се креће. По цео дан спава. Неће ни да говори. Тек што мора.

Више пута ухвате га у туђој кући, туку га, он и не осећа, не више, не брани се, ма шта са њим радили... По неки пут бунца. Више пута изгледало је, као да је био у епилепсији...

Да видите, шта је једнога дана радио.

— Тумарајући, као ово сада без занимања — вели он — дођем лане, у јесен, у Брод. Тешко сам живео, јер није имало откуда да се заради. Баш у то доба неки бечки трговци товарили су тамо пекмез. Ја сам шврљао које

куда по Броду, па дођем и на железничку станицу. Обилазећи онуда падне ми на памет мисао: како би било да мало вандрујем. И решим се, да пробам... Натоварени вагони са пекмезом стајали су отворени. Послужитеља у онај час онде није било. Ја кришом ускочим у вагон и сакријем се иза пуних буради. Тек што сам се увукао био, а ја чујем где залазе железнички момци па редом затварају вагоне. Још су нешто радили око врата. Чини ми се, да су ударили оно олово — пломбу — како ли зову... Мене, дакле, нису приметили. Ја сам само мислио: куда ли ћу сада, Боже мој. Истога дана кренуше се теретни вагони, и ја са њима... Путовао сам тако десет дана. За то време хранио сам се пекмезом. Мојим ножићем, кога носим уза се, отворио сам једно буре, па одатле пекмез вadio. Било ми је лепо. Сво време проспавао сам на бурадима... Када је био десети дан, мој вагон застаде. Сутра дан опет стоји. Тако је било два дана. Одмах сам се сетио, да ја нећу даље. Само сам двоје мислио: где сам ја, и како ћу да се извучем. Када би трећи дан, стадоше клопарати око мога вагона. Држ' се сада Никола — рекох сам себи... И доиста, један од кондуктера повуче врата и погледа унутра. У тај час ја иза буради подигох главу... Овај кондуктер испусти кључ, па побеже. Имао сам тада велику косу, а како сам се ваљао по бурадима, мора бити да сам био јако чунав, те се сиромаш Шваба поплашио... Не постоја дуго — а пред вратима од тога вагона накупи се читава гомила. Беху неки у униформама, сигурно чиновници железнички... Рекоше ми нешто швапски... Сигурно је било — да изађем. Када сиђох доле они се окупише око мене, па ме стадоше загледати. Гледај, рекох, Швабо, имаш шта и видети... За тим ударише у кикот — да се роизврђу од смеја. Узеше ме после у средину, па преко једне баштице одведоше ме горе у канцеларију. Уведоше ме у једну лепу, на-

маштену собу — сигурно код директора. Ту сеђаше један по-стар, дебео господин. — Ја стојим онде, они му причају нешто, а старац онако дебео — само се тресе од смеја... Само чујем где једнако нешто вичу? шпас, шпас... Директор ме пита нешто швапски, ја само мрднем главом да не разумем... Онда дозволаше једнога кондуктера. Био је то неки Пемак... шта ли... једва се мало разумесмо... Ја испричам одакле сам пошао, како сам ушао, како сам се хранио. А онај Пемак рече ми: како сам погрешно противу закона, како сам оштетно еспап. Ја га упитах, где сам ја сада? У Бечу — рече ми он... Ха, рекох, суђено ми је да видим и ту велику варош... Још нешто Швабе говорише, па ме отпратише у другу канцеларију... Вукоше ме тако по канцеларијама па ме пустише... Тумарао сам после са неким алвацијама. Нашао сам се и са неким Србима. Научио сам мало и немачки, и таман, рекох, да и ја отпочнем штогод. Неки Сима, Србин, дао ми је те сам продавао шећерлеме, онде, на ћошку, код Стеванове цркве. Ту сам био две недеље, па Сима престаде радити... Ја остадох без посла. Ухватише ме. Затворише ме. Био сам недељу дана у затвору, па ме онда бечка полиција протера за Београд. Када ме је земунска полиција предала нашој главној полицији, члан чита акта, па се смеје, како сам путовао. Али овамо онамо на опет у апс...

ЈУЛКА ЈОВАНОВИЋ

лопов.

Има и женске, које краду исто тако вешто као и мушки. Ево, ова Јулка, убраја се у врсту врло вештих и одважних лопова. По спољашности лепа и примамљива. Уме да се вешто претстави каквој домаћици или домаћину за собарицу, слуш-

кињу, дадиљу и т. д. Чим у кућу уђе, развије сву своју радљивост. Прегне сва на посао. Ради брзо, тачно и — без поговора. То бива све дотле, док не стече поверење и не проучи добро како где што у кући стоји. Нарочито пази на новац, наките, ствари од вредности и т. д. Кад је све добро уочила, приступа своме послу. Отвара шифонере, ормане и сандуке и диже све чега се само докопа и што је за њен рачун. За тим бежи из Београда (ако је у Београду) негде у унутрашњост. Ствари или распрода сама, или преко својих љубазника, који за то време живе, како то они њиховим језиком веле: „као бубрег у лоју“. Ако се ухвати одлежи неко време у затвору, па онда опет у службу, а после у нове краје. Њу нам је, као и многе друге неваљалице, послао запад да нас с њоме усрећи.

Јулка је била неколико пута осуђивана за крађе. По издржаним казнама протеривана је али се опет враћала у Србију. Одакле је родом не зна се тачно, јер, колико је год пута кажњавана, толико је пута казивала друго место рођења. Зна се само да је из Аустро-Угарске. Од неког времена нема је у Београду, али није искључена могућност да је у унутрашњости Србије у каквој варошкој или друмској меани „штумада“ или куварица. Сliku јој доносимо, да би је сваки могао познати па да је се причува.

АРСА МИЛОСАВЉЕВИЋ — МИЛОЈЕВИЋ

коцкар.

У ред оних проблематичних личности, које доносимо у нашем листу, стоји на видљивоме месту и овај Арса. Појава

му је младачка. На њему се види једрина и здравље, али је у своме послу дотерао до жалосних резултата. Коцкар је прве врсте. Вешт, окретан и предузимљив. Иде по ваширимл и вара сељаке. Носи се полутански. Немачко одело а на ногама — опанци. Овим хоће, јамачно, да се сељацима представи као човек — њиховога „руфета.“ Да би показао мало и чаршинлијске финоће, носи лак, мали штап. Говори одмерено, као какав трговчић који иде по својој трговини, а у ствари тиме хоће да стече поверење и да после изводи своје коцкарске операције над онима, који му се повере. Кад је сам, он ради на своју руку. Иначе са друштвом пре-

дузима многе смеле послове. Где је сада, не зна се тачно. Можда је где год у унутрашњости. Свакако, по овој слици треба припазити на њега.

ЛЕП РУКОПИС

Из узпомена једног полицајца

од Л. М.

(НАСТАВАК)

Сад упитам г. Раутера, да ли се сеђа каквог познаника, по имену Фехтхамера.

Рече, да се не сеђа.

Еле, закључаг је био овај. Похара је извршена по добро скројеном плану, а лопов је онај странац. С тога сам одмах знао, да нема смисла ићи на телеграф ради оне депеше, што му је ноћас стигла; за мене је било одмах јасно, да је депеша удешена и да је депешар саучесник. Дакле, трагање је ваљало преместити у М.

Размишљајући тако, посматрао сам онај леп рукопис Фридриха Фехтхамера, приватијера из О., и од једном ми сену кроз главу зрачак наде.

Окренем се келнеру:

„Покажите ми собу тога Фехтхамера!“

Соба је била бр. 22, на другој страни ладника, недалеко од бр. 34.

Одмах прегледасмо собу, али не нађосмо ништа, што би могло да послужи као основа за даљи рад.

Сад дам дозвати вратара, да га питам за оног депешара.

И ту не добих поуздане основе. Колико се вратар опомињао, дотични је био омален, мршав, ћосав човек, у обичном оделу. Али како су често и цивилаци разносили депеше, вратару није могло пасти у очи, што дотични немађаше никаква знака, по коме би се видело, у каквој је служби.

Сад изјавим похараноме, да остане овде у гостионици, а ја ћу у телеграф, да се уверим о неисправности депеше, па онда право у М., да тамо трагам, па ћу га што пре известити шта сам учинио.

И тако најпре одем у телеграф, где се уверим да није дошла никаква депеша за Фехтхамера код „Португалског краља“, па онда одем своме шефу, те му испричам ствар и замолим, да се одмах пошљу на све стране депеше с описом лопова, после

чега отпућујем у М. где стигнем истог дана у вече и одседнем у хотелу „Златне круне“.

Ушавши у трпезарију, прво уочим келнера, како ми га је Раутер описао, где стоји код пећи. Осим њега, не беше више никога.

Он ме одмах учтиво предусрете и упита ме шта желим. Поручам чашу пива и седнем за сто.

Он ме сам услужи, јер случајно не беше при руци млађега, па читајући ми, можда, у очима, да бих волео мало разговарати, седе и с'ам за исти сто.

Овај младић изгледаше необично искрен и поуздан, тако, да сам одмах изгубио сваку сумњу на њега, јер, признајем, ја сам мало подозревао на њега, да је и он умешан.

Разговарали смо о свачему, како обично бива у оваким случајевима, најзад и о саобраћају путника, па дошавши на ову тему, скренем неприметно разговор на чудне навике и особине по неких путника, па узем сам износити поједине познате ми примере, међу којима и о некаквом Енглезу, који је увек носио уза се сав новац што му треба за пут, па како је вечито страховао, да га могу покрасти.

И сад дође оно што сам хтео. Келнер ми одмах исприча за некаквог странца, који је претпрошле ноћи преноћио код „Златне круне“ и био јамачно исто така фантазија као тај Енглез, јер је келнер приметно, да му је портфељ пун банака.

Решим се одмах, да се кажем ко сам и зато га без околишења упитам:

„Је ли се тај странац звао Хуго Раутер?“

Келнер ме зачуђено погледа и одговори:

„Тако ми се чини, али могу се уверити из књиге за уписивање путника“.

„Дете, молим вас.“

Он се још више зачуди, отвори књигу и онда ће рећи:

„Јесте, тако се зове.“

И показа ми потпис, а ја само што нисам кликнуо од радости, кад сам испод тог имена опет угледао она лепа писмена, којима се Фридрих Фехтхамер, приватије из О. уписао у путничку књигу код „Португалског Краља“. Само што овде није било оно име, већ Херман Донер, трговац из К.

Сад рекох келнеру:

„Да нисте случајно причали и овоме господину овде, како Раутер има код себе много новаца?“

„Је... је... сам,“ промуца келнер. — „Ах, да није...“ додаде, па ме престрављено погледа.

„А је ли вас том приликом овај г. Донер питао, где је отпутовао Раутер и у ком ће хотелу одседети?“

„Да, али онако од прилике.... Да се није какво зло десило?“

„Раутеру је ноћас покраден сав новац, четрдесет хиљада талира, а баш на овог Донера се сумња, да је лопов.“

Па онда испричам келнеру целу ствар.

„Дакле, ви сте полицајац,“ упита ме, кад сам свршио, „и сад тражите лопова?“

Рекох му да је тако, али му строго препоручим да то никоме не казује, па онда га замолим, да ми, колико год може, буде на руци, те да пронађемо лопова, односно украдени новац, као и да ми каже све што год зна о том човеку.

На жалост, оно што је знао, није било много. Лупеж је само ту једну ноћ преноћио код „Златне Круне,“ а пре тога овде никад био није и келнер га је држао за трговачког путника, који свакодневно долазе у овај хотел. Он је одмах после Раутера сишао из своје собе овде у трпезарију, па је доручковао и кад је плаћао рачун, келнер му је тада рекао онако уз реч, како је код Раутера видео много новаца. На то је и Донер отишао, не казавши ништа за где путује.

Упитам келнера, је ли му тада што год пало у очи у понашању Донеровом.

„Ништа.“

„А и остали га гости нису познавали, ха?“

„То не знам. Али тешко да га је ко год видео или разговарао с њиме, јер он је дошао доцкан у вече, а сутра дан је рано доручковао и одмах отишао.“

„Је ли од његовог одласка давала соба другом госту?“

„Јесте.“

„А при распремању није се ништа нашло?“

„Ништа важно, иначе би мени предали.“

Био сам незадовољан. Према свему томе, мучно је било пронаћи траг Фридриху Фехтхамеру односно Херману Донеру. Последња ми се нада још оснивала на посматрањима оних млађих у хотелу, који су с њиме разговарали у његовој соби, па је по његовом одласку одмах распремили, — а и на могућности, да га је ко год од гостију видео и познао.

Што се пак тиче оног његовог саучесника, што му је донео депешу, сматрао сам, да је са свим излишно да овде за њега питам, јер по оном недовољном опису, што ми га је о њему дао вратар „Португалског Краља,“ овај тешко да би га и познао, без обзира на то, што је он могао доћи ради договора и на двадесет других места, а не баш овде код „Златне Круне.“

Замолим келнера за собу а и да испитам оно лице, које је Донерову собу по његовом одласку распремило, није ли том приликом нашло какву хартију или тако што год и бацило, па да се та ствар добро потражи и ако се буде наша, да ми се донесе. Пошто је то било дан раније, могло се мислити, да се то лице још добро опомиње, ма да одмах признати морам, да се нисам надао бозна каквом успеху.

(Свршиће се)

КОЦКАРСКИ — ЕГАВАЧКИ — ЈЕЗИК

У САСТАВЉЕНИМ РЕЧИМА

Немам сестре	Ницам врагота
Тражим папир	Цуњам појањ
Дођи железницом	Догњај прогљарницом
Имаш ли свећу	Си ланитарница
Отвори торбу	Одбаштај трашту
Немам воде	Ницам прошлице
Укради кесу	Геци петљарку
Укради сат	Геци готивно око
Макни кокош	Геци — чорек — крекавицу
Једем месо	Њупам жвањетину
Дај ми кључеве	Тињавај ми разбаштавци
Укради — макни — хаљине	Геци — чорек — мунтаре
Ушао „Ћона“ у дућан	Угљао Ћона у унцат
Спава Циганин	Књева Мандов
Сакри кајиш	Скењај кроц
Гледај ђурке	Џдракај пурци
Уби жену	Убаштај треба

Т Р А Ж Е С Е

Сава Живковић, бивши практикант судски из Зајечара, има да се саслуша по кривици својој због фалсификата тапије, па како се не зна његово место становања, а он се крије, то га суд зајечарски није могао добавити и на одговор узети. — Последњи судија зајечарског првостепеног суда актом од 12. о. мес. № 8443 тражи Саву да му се стражарно спроведе.

Драгољуб Милојевић, скитница, родом из Јагодине, притвореник, који је код првост. суда за град Београд за крађу осуђен на три године затвора, побегао је 10. о. м. у 7 и по сати пре подне из судског притвора. Драгољуб је стар 16 год., омалец, сув, црн, без бркова и браде, очи црне, крупне. Од одела има: панталоне нове црне, капут стар плав, шешир црн стар, лепе нове чаране са сељачким опанцима. Драгољуба треба спровести стражарно суду, с позивом на акт Бр. 19.177 или управи града Београда на Бр. 21.982.

Д О П И С И

Из Прокупља пишу нам ово:

Изгинули око државне утрине.

У селу Грабовцу, среза прокупачког, на дан 7. овог мес. десила се велика несрећа. Тога дана пре подне, а како одмах близу села има под шумом државна утрина звана „коњски

«сељани из истог села: Миленко Краловић, син му Недељко и синовац Вукајло почну на једном крају на тој утрини шуму крчити и разграђивати је за њиву. То су исто почели радити и Јарга, Вукоман, Јездимир и Живко Шетоњићи из истог села, само на другом крају. Како су били близу једни другима, за несрећу, почели су се свађати, спорећи једни другима »право« на заузимање утрине. А да би и делом доказали, ко је у »пречем праву,« кидишу једни на друге и почну се тући. Нису за то бирали срества. Прво су употребили сикире и будаке, а кад су видели, да је то слабо оружје, почели су се тући и из револвера и пушака. Ова борба на живот и смрт трајала је скоро читав сат, док људи нису стигли да их разваде. Али та припомоћ већ је била доцкан. Док су људи стигли, они су у велико поделили Косово. На првој страни пао је мртав Миленко, а син му Недељко и синовац Вукајло тешко повређени. На другој пак страни буде тешко рањен Јездимир. — Сутра дан умро је и Недељко, а дан доцније умро је и Јездимир. Остао је у животу још тешко повређени Вукајло, и ко зна, да ли ће бар он моћи преболети.

Ово није први случај, да људи у овоме крају гину око државне утрине.

УХВАЋЕНИ

Оглашени хајдуци, Милош Којић из Кораћице, среза комајског и Никола Јовановић из Бегалице, среза грочанског окр. подунавског, опкољени од потере полицијске, ухваћени су 8. ов. мес. у вече, у селу Тулежу среза колубарског.

Велимир Ђуровић жандарм бр. 422, са службом при кварту савамалском ухватио је познатог коцкара и лопова Вујицу — Новицу Грујића званог »Мургу«, чију смо слику донели у првом броју нашега листа, а који је и доцније тражен расписом по делу опасне крађе. — »Мурга« је ухваћен на овај начин:

7. ов. м. Велимир је био на служби на позорничкој линији у »Босанској« пређе »Поп Лукиној« улици. Око 10 сати пре подне, спази Велимир на 20—30 корака једног познатог човека, одевеног у сељачком али богатом оделу. Изгледао је као трговац. Кад им се погледи сусретоше, »трговац« натуче капу до ушију и извади мараму из џепа да се ко бајаги убрише. Дуго се брисао, тако, да му се лица добро не види, и сасвим куражно хтеде да прође Велимира.

— Охо, трговче, стани мало, стани. Одавно те тражим.

— Кога ти тражиш? — обрецну се »трговац«, као увређен од неучивог жандара.

— Па тебе, Вујица!... Гле, гле, како се профинио... Море познао бих те на пушкетом.

— Какав Вујица. Шта ти булазниш којешта?! Знаш ли ти да сам ја трговац из Остружнице.... Дотерао сам шљиве.... Немој дер. да те јавим управнику, — ђаво ће те однети. Зар си ти овде одређен да људима сметаш у трговини.

— Хајде ти овамо до у кварт, па ме после можеш тужити коме год хоћеш, — рече Велимир и шчепа га за јаку.

— Чујеш... Видим, да ме баш добро познајеш, но пусти ти мене. Од тога ти немаш баш ништа што ћеш ме предати полицији. Ево, даћу ти десет банака, пусти ме.

— Не помогаше ти ни сто банака. Ја сам се закleo да ћу службу савесно вршити. — »Напред« викну строго Велимир и одведе га у кварт своје старешини, г. Влајку, члану.

Велимир, за ревносну службу, заслужује сваку похвалу.

РЕЦЕНЗИЈЕ НА „ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“

»Вечерње Новости« бр. 263 под знаком С. М. М. уч. Соко Бања доносе ово:

»Полицијски Гласник«, стручан лист за све полицијске радње. Уређује приређивачки одбор, Одговорни уредник Н. Димитријевић, излази сваке недеље, а штампа се у Краљ. Срп. Држ. Штампарији.

Под овим именом почео је од скоро излазити у Београду овај стручни лист за све полицијске радње, и пред нама је већ осам бро-

јева, овога одиста одлично уређиваног листа, са језгровитом садржином. У I броју донео је слику садањег министра унутрашњих дела г. М. Кр. Ђорђевића. »Полицијски Гласник« одговорио је даље рубрике за разне полицијске и општинске радње, по разним предметима — које ће бити пуговођа, нашим полицијским и општинским чиновницима. Душа листу види се да је наш стари ветеран г. Таса Миленковић, те му је за то и садржина онако плодovита и богата. Прочитати »Тасина писма« — што оно веле »вреди пара«, а шта да речемо за »коцкарски — егавачки — језик, чији је речник опет — чини нам се г. Таса уредио — њега би просто требао сваки полицијски орган, почињући од жандарма па на више, да зна. Задаци из овога језика треба да буду већи и разноврснији. Поред осталих добрих страна које, су у »Полицијски Гласник« заступљене, онајбоља је та, што износи оригиналне фотографије зликоваца и коцкара, са њиховом верном биографијом, те тим начином упознаје свет са зликовцима, од којих му се ваља чувати, а у исто време чини властима олакшице у познавању и хватању зликоваца.

Једино што би имали напоменути, »Полицијском Гласнику« то је, да појевтини претплату, или да обим листа буде већи, а излагање чешће. Тим би начином дао могућности, да га сваки, а особито механџије примају, код којих зликовци и коцкари обично нађу уточишта. Сем тога, требало би и на учитеље применити оно у »пола цене«, како би и они могли добијати овај лист, јер они се по свима кутовима наше отаџбине налазе, па би у приликама, познавајући фотографије појединих зликоваца, могли бити од велике користи властима у хватању и проказивању зликоваца.

Овим кратким рефератом, ја имам намеру, да свакоме препоручим овај одлично уређивани лист.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Идући број обуставиће се многим нашим читаоцима, који до идуће суботе не пошаљу претплату. Радо ћемо примити све бројеве који су добро очувани, од свакога, који не мисли држати наш лист.

Ако наши скупљачи желе, да се од нове године наш лист прошири, или да листу, овакав какав је, буде нижа цена, онда треба сви подједнако, за проширење његово, да се постарају. Имамо скупљача, који су још одма при појави »Полицијског Гласника« испунили своју дужност и обилато га потпомогли, а има на жалост и таквих, који још нису нашили за вредно, ни да нам са једном дописном картом јаве: црно или бело. Још једном се обраћамо на ове друге и молимо их да разуму: колико нас труда и трошка стаје издавање оваког једног листа, па да нас у овоме предузећу потпомогну, како би овај лист и даље одговарао потпуно постављеном циљу и могао са успехом да врши свој задатак. Само од заузимања свију оних, којима је збиља до тога стало, да предано и са разумеванјем управљају своју службу, можемо очекивати, да лист буде овакав, какав је од вајкада код напреднијих народа.

Моле се скупљачи да нам врате овај вишак бројева, што им је слат све док нам нису доставили бројно стање претплатника. Ово нека учине што пре, јер су нам исти потребни. Нарочито број 9. нам је најпотребнији.

„ПОЛИЦАЈАЦ“

Јављамо нашим читаоцима а и осталоме грађанству, да ће, најдаље до конца овога месеца, бити штампан календар за 1898. годину под називом »Полицајац«. У овоме календару биће слике свију коцкара, лопова, варалица и разбојника, како наших тако и оних страних, за које се држи, да се скитају и крију по Србији и Бугарској — са кратким њиховим биографијама. Удешен ће бити за цеп тако, да га сваки полицај, жандарм, путник, трговац, занатлија и у опште грађанин, може уз се носити и увек сумњиво лице, с киме се ма где сусретне, познати. Цену ћемо објавити у једноме од идућих бројева.

Нећемо овде разлагати корист оваког једног издања. Само се по себи разуме, да ће овакав календар са оваком садржином бити од веома велике користи свакоме, па ма он био у своје биро-у, радионици, на путу, у војсци и т. д.